

Essee

Vesitaloudellisen luvan pysyvyys -historiallinen kehitys ja nykytilanne (10p)

(Ympäristöoikeuden pääpiirteet, s. 434-436)

Esseessä olisi tullut kuvata vesitaloudellisen luvan pysyvyyden keskeiset kehityslinjat ja nykytilanteeseen liittyvät haasteet. Pisteitä on saanut, mikäli on kuvannut luvan pysyvyydessä tapahtuneita muutoksia ja viitannut oikeisiin uuden lain luvan pysyvyyttä koskeviin keskeisiin pykäliin.

Alla on mainittu asioita, joista pisteitä on saanut. Täysien pisteiden saaminen ei kuitenkaan ole edellyttänyt kaikkien alla lueteltujen asioiden mainitsemista vastauksessa.

Historiallinen kehitys

- Vesitaloudellinen lupa on lähtökohtaisesti ajateltu pysyväksi ja ikuiseksi, kuten oikeus rakentaa rakennus maalle. (Vesioikeudellisen luvan perusmallina on alun perin ollut myllyn tai muun vesivoimaa mekaanisesti hyödyntävän vesilaitoksen rakentamislupa.)
- Vesitaloudellisiin hankkeisiin on aina liittynyt etuvastakohtaisuuksia, jotka ovat lisääntyneet hankkeiden kasvamisen ja sitä myötä ympäristövaikutusten lisääntymisen myötä.
- Ennen vesilain voimaantuloa 1.4.1962 myönnetyn luvan perusteella tehtyyn laitteeseen tai rakennelmaan tai toimeenpantuun yritykseen sovelletaan antamisajankohdan säännöksiä. Kysymys luvan laillisuudesta sekä niitä koskevat oikeudet ja velvollisuudet määräytyvät noiden aiempien säännösten mukaisesti, jollei vesilaissa-asianomaiselta osin ole nimenomaisesti säädetty toisin.
- Lupasääntelyn pysyvyyden kehityslinjan kuvaus: Jo vanhaan vesilakiin otettiin säännökset lupaehtojen määräaikaisista tarkastamisista (1991: VL 8:10a§ ja 1994: VL 8:10b §). Uusi vesilaki mennyt kuitenkin vieläkin pidemmälle.
- Uuden lain voimaantulosäännökset monimutkaisia.

Nykytila

- Uusi vesilaki mainittu ja esim. jokin keskeinen huomio muutokseen liittyen, kuten siirtyminen kielloista lupakeskeisyyteen
- Lähtökohtaisesti aiempien lakien nojalla annettuun lupaan sovelletaan antamisajankohdan säännöksiä.
- Toisaalta yleissäännös lupamääräysten tarkistamisesta ja uusien määräysten antamisesta (VL 3:21) koskee määrädellytyksin myös vanhoja lupia, mutta luvanhaltijalla saattaa olla oikeus taloudelliseen hyvitykseen. Mikäli taas laajempi mahdollisuus luvan tarkistamiseen on avattu jo aiemmassa luvassa, sitä sovelletaan.
 - o 3 luku 8 § Luvan voimassa olo
 - o 3 luku 9 § Luvan raukeaminen
 - o 3 luku 20 § Lupamääräysten määräaikainen tarkastaminen
 - o 3 luku 21 § Lupamääräysten muu tarkastaminen ja uusien määräysten antaminen
 - o 3 luku 24 § Luvan määrääminen raukeamaan
 - o 3 luku 23 § Lupamääräysten muuttaminen luvanhaltijan hakemuksesta
 - o 19 luku 4 § Aikaisemmin voimassa olleiden säännösten soveltaminen
 - o 19 luku 5 § Päätökseen sisältyvien säännösten tarkastaminen
 - o 19 luku 16 § Aikaisemmin annetun päätöksen selventäminen
 - o 19 luku 17 § Aikaisemmin annetun luvan tai oikeuden määrääminen raukeamaan

Tarkastaja Elina Komulainen

Mallivastaus
Maa-, vesi- ja ympäristöoikeus
Aineopinnot 25.4.2012

Kysymys 2

Natura 2000 -alueiden suojelun toteuttaminen, turvaaminen ja heikentämiskielto. (10 p.)

– Ks. Kuusiniemi teoksessa Ympäristöoikeuden pääpiirteet 2010, s. 501–507

– Yleishuomioita:

- Usea vastaaja käytti runsaasti vastaustilaa lintu- ja luontodirektiivien esittelyyn. Näiltä osin vastaukset olivat esseiden otsikon ulkopuolelta eivätkä oikeuttaneet pistehyvitykseen. Vastaisen varalle tiedoksi saatetaan, että vaikka jokin säädös löytyisi lakikirjasta, ei sen selostaminen esseessä ole useinkaan menestyksekkäin vastausstrategia.
- Kolmiosaisessa esseessä yhteen osaan kattavasti vastaamalla voi saada enintään 3,5 pistettä. Eli jos tenttijä on vastannut kahteen osaan kolmesta, voi hän saada enintään 7 pistettä. Jos hän on vastannut yhteen osaan kolmesta, voi hän saada enintään 3,5 pistettä.
- Harva oli osannut vastata kysymyksen suojelun toteuttamista koskevaan osaan. Huomionarvoista on, että suojelua voidaan toteuttaa muidenkin säännösten kuin luonnonsuojelulain piirissä. Tämän havainnon teki vain muutama tenttijä.
- Suojelun turvaamista (eli arviointivelvollisuutta) ja heikentämiskieltoa koskeviin osiin oli osattu vastata parhaiten. Näihin kattavasti vastaamalla saattoikin päätyä hyvään pistemäärään.

Tiedustelut: tohtorikoulutettava Tiina Korvela,
tiina.korvela@helsinki.fi